КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ

КЫРГЫЗСТАН ИСЛАМ УНИВЕРСИТЕТИ
ГУМАНИТАРДЫК БИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ

КАРАЛДЫ Окумуштуулар кеңешинин № 1 протоколу "1" 08 202 4 -ж.	**БЕКИТЕМИН** Кыргызстан ислам университетинин ректору, проф. __________ Нарматов А.И. " 1 " 08 202 4 -ж.

ПРАКТИКА БОЮНЧА ПРОГРАММА
«ӨНДҮРҮШТҮК ПРАКТИКА»

Даярдоо багыты: **531600 – Теология**
Бүтүрүүчүнүн квалификациясы: **бакалавр**

Өндүрүштүк практика – экинчи практика болуп саналат жана 3-курста өткөрүлөт
Мөөнөтү: **5 жума**

Теология кафедрасынын жыйынында каралып, бекитилди
Протокол № 6 «» 06 2024 ж. __________
(кафедра башчысынын колу)

Гуманитардык билимдер факультетинин Окуу-методикалык кеңеши менен макулдашылды
Протокол № 6 «» 06 2024 ж. __________
(ОМК төрагасынын колу)

Бишкек – 2024

1. ТҮШҮНДҮРМӨ ЖАЗМА

531600 – Теология даярдоо багыты боюнча өндүрүштүк практика бүтүрүүчүнүн кесиптик көндүмдөрүн жана кесиптик ишмердүүлүк тажрыйбасын алуу максатында өткөрүлөт жана бакалавриаттын негизги билим берүү программасынын «Окуу жана өндүрүштүк практикалар» бөлүгүнө кирет.

Ал окуу жана диплом алдындагы практикалар менен катар теология багыты боюнча бакалаврларды даярдоодо окуу процессинин эң маанилүү курамдык бөлүгү болуп эсептелет.

Кыргызстан Ислам университетинин Гуманитардык билимдер факультетинин Теология кафедрасынын студенттеринин өндүрүштүк практикасы ГОС ВПО боюнча 531600 – Теология багыты (бакалавриат деңгээли) боюнча билим берүү программасын өздөштүргөн студенттер үчүн багытталган жана тандалган профиль боюнча билимдерди, көндүмдөрдү жана жөндөмдөрдү тереңдетүүгө, ошондой эле окутуунун практикалык көндүмдөрүн алууга багытталат.

Өндүрүштүк практиканын максаттары:

• тандалган профиль боюнча билимдерди, көндүмдөрдү жана жөндөмдөрдү тереңдетүү;
• окутуунун практикалык көндүмдөрүн алуу;
• педагогикалык кырдаалдарды моделдөөнү өздөштүрүү;
• окуу-тарбия иштерин талдоо жана кемчиликтердин себептерин аныктоо;
• кесиптик ишмердүүлүккө чыгармачыл мамилени калыптандыруу.

Өндүрүштүк практиканын милдеттери:

• коомдо кабыл алынган моралдык жана укуктук нормалардын негизинде социалдык өз ара аракеттенүүдө алган билимдерди колдонуу, адамдарга урмат көрсөтүү, башка маданияттарга толеранттуу мамиле кылуу, өнөктөштүк мамилелерди сактоого даяр болуу;
• жарандык-демократиялык коомдун баалуулуктарына негизделген диалог жүргүзүү жана активдүү жарандык позицияны кармануу;
• сергек жашоо образын жайылтуу, айлана-чөйрөнү коргоо жана ресурстарды сарамжалдуу пайдалануу үчүн алынган билимдерди колдонуу;
• мугалимдин, класс жетекчинин жана билим берүү мекемесинин администрациясынын функциялары менен таанышуу;
• сабактарды (лекция, семинар, практикалык сабак ж.б.) өткөрүүнүн методикасын жана технологиясын үйрөнүү;
• практика мезгилинде окутулган окуу программаларынын темаларын талдоо;
• класс жетекчинин иш системасын изилдөө жана класстан тышкаркы иштердин формалары жана ыкмалары менен таанышуу;
• даярдоо профилине ылайык предметтер боюнча окуу-методикалык жана уюштуруучулук иштерди жүргүзүү («Ыйык китепти үйрөнүү», «Ыйык уламыштарды үйрөнүү», «Пайгамбардын өмүр баяны», «Акида», «Ислам укугу», «Диндер тарыхы», «Ислам этикасы», «Араб тили» ж.б.);
• студенттин класс жетекчинин жардамчысы катары иштөөсү;
• класстан тышкаркы иш-чараларды даярдоо жана өткөрүү;
• студенттердин өз практикалык ишмердүүлүгүн жана окуу жайдын тажрыйбасын талдоосу;
• жаңы маалыматтык технологияларды практикалык ишмердүүлүктө колдонуу;
• өз алдынча билим алууга болгон муктаждыкты калыптандыруу;

• теологиялык негиздерди, принциптерди жана методдорду практикалык ишмердүүлүктө колдонуу;
• талдоо жыйынтыктарын конкреттүү эксперттик-консультациялык маселелерди чечүүдө колдонуу жана теологиялык иш-аракеттерге жана диний басылмаларга экспертиза жүргүзүү;
• конфессия аралык диалог жүргүзүү жана алынган билимдерди диний уюмдардын катышуусундагы координациялык түзүмдөрдө, ошондой эле теологдун кесиптик ишмердүүлүгүнүн бардык тармактарында өкүлчүлүк жана ортомчулук функцияларды аткарууда колдонуу.

2. ПРАКТИКАНЫ УЮШТУРУУ ФОРМАЛАРЫ ЖАНА ЫКМАЛАРЫ

Өндүрүштүк практика кесиптик көндүмдөрдү жана тажрыйбаны алуу формасында өткөрүлөт.
Уюштуруу ыкмасы боюнча:
• стационардык (билим берүү мекемелеринде өткөрүлгөндө);
• көчмө (башка аймактарда өткөрүлгөндө).
Практика Гуманитардык билимдер факультетинин окуу бөлүмү жана Теология кафедрасы тарабынан университет менен уюмдардын ортосунда түзүлгөн келишимдердин негизинде уюштурулат.
Жеке практика студенттин туруктуу жашаган жеринде да уюштурулушу мүмкүн.
Практика башталганга чейин жетекчи дайындалып, практика планы иштелип чыгат.
Практика башталар алдында киришүү конференциясы өткөрүлүп, студенттерге практиканын тартиби, мазмуну жана баалоо эрежелери түшүндүрүлөт.
Практика башталганга чейин 2 жума мурда университет практика базаларын студенттердин саны жөнүндө маалымдайт.
Практикага келген студенттерге коопсуздук техникасы боюнча нускама өткөрүлөт.
Практика жетекчилери жумасына кеминде 2 жолу консультация өткөрүшөт.
Биринчи жума – адаптация мезгили:
• класс менен таанышуу;
• педагогикалык коллектив менен таанышуу;
• окуу-тарбия процессин изилдөө;
• сабактарды байкоо.

3. ПРАКТИКАНЫН ӨТҮҮ ЖАЙЛАРЫ

Практика төмөнкү мекемелерде өткөрүлөт:
• билим берүү уюмдары;
• окуу жайлар;
• теологиялык дисциплиналар окутулган мекемелер;
• маданий жана диний уюмдар.
Практика университет менен уюмдардын ортосунда түзүлгөн келишимдердин негизинде уюштурулат.
Практиканын мөөнөттөрү окуу графигинде белгиленет.
Мүмкүнчүлүгү чектелген студенттер үчүн жеткиликтүүлүк шарттары эске алынат.

4. ПРАКТИКАНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫНЫН ТҮЗҮМҮНДӨГҮ ОРДУ

Теология кафедрасында билим алып жаткан студенттердин өндүрүштүк практикасы өндүрүштүк практиканын бир түрү болуп саналат жана өз кезегинде негизги билим берүү программасынын (ОПОП) «Өндүрүштүк практикалар» бөлүгүнө кирет. Ал 531600 – Теология

даярдоо багыты (бакалавриат деңгээли) боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын (ГОС ВПО) милдеттүү бөлүгү болуп эсептелет.

Күндүзгү бөлүмдө окуган студенттер өндүрүштүк практиканы 3-курста, кышкы зачеттук-экзамендик сессия аяктагандан кийин, кышкы каникулдан соң өтүшөт. Сырттан окуган студенттер өндүрүштүк практиканы 4-курста, кышкы зачеттук-экзамендик сессия аяктагандан кийин, кышкы каникулдан соң өтүшөт.

Өндүрүштүк практиканы ийгиликтүү өтүү, анын максаттарына жетүү жана милдеттерин аткаруу үчүн студенттер төмөнкү дисциплиналарды окуу процессинде өздөштүргөн билимдерге жана көндүмдөргө ээ болушу зарыл:
«Социология», «Теология боюнча мектептик курстарды окутуунун методикасы», «Психология жана педагогика», «Диндер тарыхы», «Ислам тарыхы», «Хадистер жана хадис таануу», «Куран таануу», «Араб тили», «Араб тилинин грамматикасы».

Ошондой эле өндүрүштүк практиканы өтүү кийинки дисциплиналарды өздөштүрүү үчүн зарыл шарт болуп саналат:
«Ислам педагогикасы», «Ислам философиясы», «Салыштырмалуу дин таануу», «Конфессия аралык мамилелер», «Дин жөнүндө мамлекеттик мыйзамдар».

5. ПРАКТИКАНЫ ӨТҮҮНҮН ЖЫЙЫНТЫГЫНДА КҮТҮЛГӨН НАТЫЙЖАЛАРДЫН ТИЗМЕСИ

Өндүрүштүк практиканы өтүү процесси студент-практикантта төмөнкү компетенцияларды калыптандырууга багытталган:

ПК-1 – теологиянын негизги бөлүмдөрү боюнча билимдерди колдонууга, алардын өз ара байланышын так түшүнүүгө, изилдөө темасы боюнча маалыматтарды чогултууга, системалаштырууга жана талдоого, илимий-изилдөө иштеринде негизги принциптерди колдонууга, алынган жыйынтыктарды илимий жүгүртүүгө киргизүүгө жөндөмдүү;

ПК-2 – теологиялык мазмундагы маселелерди чечүүдө стандарттуу ыкмаларды колдонууга жөндөмдүү;

ПК-3 – теологиялык маселелер боюнча илимий изилдөөлөргө катышууга жөндөмдүү;

ПК-4 – илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүнүн ыкмаларын түшүнүүгө, теологиялык биримдикти эске алууга, заманбап маалыматтык коомдо информатиканын маанисин аңдоого, маалыматтык коопсуздук талаптарын сактоого, маалыматтарды алуу, сактоо жана иштетүү ыкмаларын колдонууга, компьютерди маалымат башкаруу каражаты катары пайдаланууга жана глобалдык тармактарда иштөөгө жөндөмдүү;

ПК-5 – теология жана руханий-адеп-ахлак маданияты боюнча билимдерди заманбап шарттарга ылайык колдонууга, билим берүү программаларынын элементтерин иштеп чыгууга жөндөмдүү;

ПК-6 – руханий-адеп-ахлактык жана патриоттук тарбиялоо милдеттерин чечүүгө жөндөмдүү;

ПК-7 – маданият, искусство мекемелеринде жана массалык маалымат каражаттарында агартуу ишмердүүлүгүн жүргүзүүгө жөндөмдүү;

ПК-8 – конфессиялардын окуу-тарбиялык жана агартуу ишмердүүлүгүн камсыздоого катышууга жөндөмдүү;

ПК-9 – окуу процессинде салттуу билим берүү технологияларын жана заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонууга жөндөмдүү.

Өндүрүштүк практиканы өтүүнүн жыйынтыгында студент төмөнкүлөрдү билиши керек:

- теологиялык дисциплиналарды окутуунун заманбап методдору жана ыкмалары;
- окуу материалын түзүү жана берүү жолдору;
- билим берүү технологиялары;
- «студент–окутуучу» системасындагы өз ара аракеттенүүнүн өзгөчөлүктөрү;
- мугалимдин, класс жетекчинин жана билим берүү мекемесинин администрациясынын функциялары;
- класс жетекчинин иш системасы;
- теологиялык билим берүү өзгөчөлүктөрүнө ылайык диний, коомдук-саясий уюмдардын жана административдик органдардын ишмердүүлүгү.

Студент төмөнкүлөрдү жасай билиши керек:

- илимий билимдерди окуу материалына айландыруу;
- окуу-тарбия максаттарын коюу жана сабактын түрлөрүн тандоо;
- предметтик материалды оозеки жана жазуу жүзүндө так баяндоо.

Студент төмөнкү көндүмдөргө ээ болушу керек:

- теологиялык дисциплиналарды окутуу ыкмаларын колдонуу;
- окуучулардын окуу ишмердүүлүгүн уюштуруу;
- билимди текшерүү үчүн тапшырмаларды жана тесттерди түзүү;
- класстан тышкаркы тарбиялык жана оюн иш-чараларын уюштуруу.

6. ПРАКТИКАНЫН ТҮЗҮМҮ ЖАНА МАЗМУНУ

6.1. Практиканын көлөмү

531600 – Теология даярдоо багыты боюнча ГОС ВПО билим берүү программасын өздөштүрүп жаткан күндүзгү жана сырттан окуу формасындагы студенттер үчүн өндүрүштүк практиканын жалпы көлөмү 10 жума түзөт.

6.2. Практиканын түзүмү жана мазмуну

Окуу планына ылайык өндүрүштүк практика эки этапта жүргүзүлөт:
- Биринчи этап – таанышуу же «пассивдүү» этап. Бул этап практиканын биринчи жумасында өткөрүлөт.
- Экинчи этап – «активдүү» этап. Бул этап биринчи жумадан кийин калган бардык убакытта өткөрүлүп, студент-практиканттардын мугалим жана класс жетекчи катары түздөн-түз практикалык ишмердүүлүгүн (кеминде эки сабак өтүү, класстан тышкаркы иш-чара өткөрүү) камтыйт жана практика жетекчисинин көзөмөлүндө жүргүзүлөт.

6.2.1. Биринчи этаптагы студенттердин ишинин үлгүлүү планы

Иштин максаты:
өндүрүштүк практиканын милдеттери жана педагогикалык мекемелердин иш өзгөчөлүктөрү менен таанышуу.
Иш формалары:
факультеттеги киришүү конференциясына катышуу.

Максаты:
класс коллективи менен таанышуу, окуучулардын индивидуалдык өзгөчөлүктөрүн изилдөө.
Иш формалары:
сабактарга жана класстан тышкаркы иш-чараларга катышуу, мугалимдер жана окуучулар менен маектешүү.
Максаты:
класс жетекчинин ишмердүүлүгү менен таанышуу.
Иш формалары:
класстан тышкаркы иш-чараларга катышуу, анализ жүргүзүү, класс жетекчи менен биргеликте талкуулоо.
Максаты:
мугалим-предметчи ишмердүүлүгү менен таанышуу.
Иш формалары:
сабактарга катышуу, сабактарды талдоо, мугалим менен маектешүү.
Максаты:
предмет боюнча класстан тышкаркы иштерди уюштуруу менен таанышуу.
Иш формалары:
олимпиадалар, конкурстар жана викториналардын өткөрүлүшүн байкоо жана талдоо.
Максаты:
сабактарды жана иш-чараларды өткөрүүгө даярдык көрүү.
Иш формалары:
сабак пландарын түзүү, консультациялар алуу, окуу материалдары менен иштөө.

6.2.2. Экинчи этаптагы студенттердин ишинин үлгүлүү планы

Максаты:
пландалган сабактарды даярдоо жана өткөрүү.
Иш формалары:
мугалимдер жана жетекчилер менен консультациялар, дидактикалык материалдарды даярдоо.
Жыйынтык:
сабактарды талдоо жана баалоо.
Максаты:
класстан тышкаркы иш-чараларды өткөрүү.
Иш формалары:
класс сааты, конкурстар, тематикалык кечелерди уюштуруу.
Максаты:
өз ишмердүүлүгүн талдоо жана жыйынтык чыгаруу.
Иш формалары:
отчет жазуу, күндөлүк толтуруу, педагогикалык кеңешке катышуу.

7. БИЛИМ БЕРҮҮ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

Практика учурунда:
- уюштуруучулук жана окуу сабактары өткөрүлөт;
- интерактивдүү технологиялар колдонулат (дискуссия, оюндар, талкуулар);
- мастер-класстар уюштурулат.

Студенттер төмөнкү технологияларды колдонушат:
• долбоордук метод;
• ролдук оюндар;
• тестирлөө;
• лабораториялык иштер;
• IT технологиялар.
Ошондой эле студенттер:
• байкоо;
• анкеталоо;
• тестирлөө;
• эксперимент жүргүзүшөт.

8. ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК ЖАНА МААЛЫМАТТЫК КАМСЫЗДОО

Практика учурунда студенттер колдонушат:
• окуу адабияттары;
• нормативдик документтер;
• методикалык көрсөтмөлөр.

9. БААЛОО КРИТЕРИЙЛЕРИ ЖАНА КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ

100 балл шкаласы	Традициялык шкаласы		Шкала ECTS	Цифралык эквивалент GPA
95 – 100	5 (отлично)	Аттестовано	A	4,00
85 – 94			A-	3,67
80 – 84	4 (хорошо)		B	3,33
75 – 79			B-	3,00
67 – 74	3 (нормально)		C	2,33
60 – 66			C-	2,00
55 – 59	-3 (удовлетворительно)		D	1,00
49 – 54	2 (не удовлетворительно)		FX	0,00
00 – 48			F	0,00

Аттестация студенттин кесиптик даярдыгынын деңгээлин аныктоого мүмкүндүк берет.
Жыйынтык баа маектешүүнүн негизинде коюлат.
50 баллдан жогору алган студент «зачтено» деп эсептелет.
Жыйынтык баа 100 баллдык шкаладан ECTS шкаласына которулат.
Баалоодо эске алынат:
• студенттин активдүүлүгү;
• отчеттун сапаты;
• тапшырмаларды аткаруу;
• маалыматты иштетүү жөндөмү;
• дисциплина;
• жетекчинин пикири.
Баалоо критерийлери:

«Эң жакшы»:
жогорку деңгээлдеги билим, сапаттуу документтер, чыгармачылык мамиле.
«Жакшы»:
жетиштүү деңгээл, туура талдоо, логикалык жооп.
«Орточо»:
орточо деңгээл, негизги талаптарды аткаруу.
«Канааттандырарлык»:
минималдуу деңгээл.
«Канааттандырарлык эмес»:
документтер жок, жооп жок, деңгээл төмөн.

10. ОКУУ АДАБИЯТТАРЫ

а) Основная учебная литература:

1. Тюрева Л.С. Арабский язык. Лингвострановедение. История и культура ислама: учебное пособие / Тюрева Л.С.— М.: Восточная книга, 2013. 320- с. http://www.iprbookshop.ru/30689.
2. Коран [Электронный ресурс]/ — Электрон. текстовые данные.— : Ихсан, О.— 354с. — Режим доступа: http://www.iprbookshop.ru/32361.
3. Магомедхабиб Будунов Муалиму сани (Второй учитель) [Электронный ресурс]/ Магомедхабиб Будунов— Электрон. текстовые данные.— Махачкала: Ихсан, 2012.— 95 с. — Режим доступа: http://www.iprbookshop.ru/32386.
4. Основы религии и жизнеописание Пророка Мухаммада [Электронный ресурс]: в вопросах и ответах/ — Электрон. текстовые данные.— Махачкала: Духовное управление мусульман Дагестана, 2006.— 312 с.— Режим доступа: http://www.iprbookshop.ru/32380.
5. Резепов И.Ш. Психология и педагогика: учебное пособие / Резепов И.Ш.— С.: Ай Пи Эр Медиа, 2012. 105— с. http://www.iprbookshop.ru/1141.
6. Петрова О.О. Педагогика: учебное пособие / Петрова О.О., Долганова О.В., Шарохина Е.В.— С.: Научная книга, 2012. 191— с.http://www.iprbookshop.ru/6322

б) дополнительная учебная литература:

1. Фролов Д.В. Арабская филология. Грамматика, стихосложение, корановедение: сборник научных трудов / Фролов Д.В.— М.: Языки славянских культур, 2006. 440- с. http://www.iprbookshop.ru/15003
2. Магомедхабиб Будунов Муалиму сани (Второй учитель) [Электронный ресурс]/ Магомедхабиб Будунов - Электрон. текстовые данные.— Махачкала: Ихсан, 2012.— 95 с. — Режим доступа: http://www.iprbookshop.ru/32386
3. Альжев Д.В. Социальная педагогика: учебное пособие / Альжев Д.В.— С.: Научная книга, 2012, 126— с. http://www.iprbookshop.ru/6334
4. Основы религиоведения: учебное пособие. Эриашвили Н.Д., Павловский В.П., Издательство: Юнити-Дана, 2012 г., 239 с. http://www.knigafund.ru/books/106620
5. Столяренко А.М. Общая педагогика:учебное пособие / Столяренко А.М.— М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. 479— с. http://www.iprbookshop.ru/8103
6. Гуревич П.С. Психология и педагогика: учебник / Гуревич П.С.— М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. 320— с. http://www.iprbookshop.ru/8121
7. Яфиа Ю.Д. Арабский язык. Багдадский диалект: учебное пособие / Яфиа Ю.Д., Мокрушина А.А.— С.: КАРО, 2012. 232— с. http://www.iprbookshop.ru/19377.